

«Затверджую»

Проректор з НМР проф. Тонкачова Г.М.

« » 20 р.

Декан факультету урбаністики та просторового планування

Доц. Мазурок А.М.

« » 2020 р.

Зав. кафедрою політичних наук і права

проф. Перегуда Є.В.

« » 2020 р.

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

1) НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ ТА ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ				
2) Карта дисципліни дієвна протягом навчального року: 2020/2021				
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)				
4) Форма навчання: день				
5) Галузь знань: 08 «Право»				
6) Спеціальність: 082 «Право»				
8) Компоненти спеціальності: вибірково				
9) Семестр: I, III				
10) Цикл дисципліни: дисципліни професійної підготовки				
11) Викладач (розробник карти): проф., д.ю.н. Перегуда Є.В., доц., к.ю.н. Сторов В.В., доц., к.ю.н. Місеран С.Д.				
12) Мова навчання: українська				
13) Необхідні предмети дисципліни: (якщо треба вивчити, щоб слугувати цей курс) «Юридична деонтологія», «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Історія української культури»/«Історія світової культури»				
14) Мета курсу: на конкретному історичному матеріалі показати закономірності становлення політико-правової культури цивілізації в аспекті виникнення і розвитку теоретичних знань про право і державу, природу державної влади і законодавство в контексті формування і затвердження в історії загальнолюдських і національних політико-правових цінностей				
15) Результати навчання:				
№	Прогнозований результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма провадження занять	Посилання на програмні компоненти
1.	ПРИВИЛ. Результати презентації області, статті та правової аналізи професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практично заняття	Ю01 СЮ1 СЮ2 СЮ3

(Handwritten signature)

2.	ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК1 ЗК14 СК6 СК12
3.	ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК1 ЗК14 СК1 СК2 СК6
4.	ПРН7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.	Захист індивідуального завдання	Практичні заняття	ЗК1 СК1 СК2
5.	ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.	Захист індивідуального завдання, обговорення під час занять, есе	Практичні заняття	ЗК1 СК6 СК12
6.	ПРН12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.	Обговорення під час занять	Практичні заняття	ЗК1 СК6 СК12
7.	ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.	Захист індивідуального завдання, обговорення під час занять, есе	Практичні заняття	ЗК1 ЗК14 СК6 СК12
8.	ПРН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.	Захист індивідуального завдання, обговорення під час занять, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК14 СК1 СК2 СК6 СК12
9.	ПРН20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.	Захист індивідуального завдання, обговорення під час занять, есе	Лекція, практичні заняття	ЗК14 СК1 СК2 СК6

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен:

знати

- характеристики основних етапів становлення та логіку розвитку світової та вітчизняної політико-правової думки;
- назви головних праць та основні положення концепцій ключових представників течій політико-правової думки;
- інформаційні бази даних, в яких містяться твори ключових представників течій політико-правової думки;

вміти

- здійснювати пошук наукових праць, в яких аналізується розвиток суспільно-політичних процесів, правових явищ та інститутів певних історичних періодів;
- шукати і користуватися інформаційними базами даних з певної проблематики;
- пояснювати положення основних політико-правових доктрин та концепцій особливостями розвитку суспільно-політичних процесів, правових явищ та інститутів;
- надавати критичному аналізу положення політико-правових доктрин, виокремлювати аргументи на користь певних концепцій, аналізувати переваги та недоліки цих аргументів;
- формулювати власну обґрунтовану думку щодо політико-правових доктрин та концепцій, а також щодо правових явищ та інститутів, які аналізуються у цих доктринах та концепціях;
- пояснювати теоретичні та гносеологічні джерела сучасних правових доктрин та концепцій;
- доводити до аудиторії та зрозуміло пояснювати власну обґрунтовану думку;
- складати план та здійснювати дослідження розвитку суспільно-політичних процесів, правових інститутів та явищ певних історичних періодів.

16) Форми занять та їх тривалість (кількість годин)

Лекція	Практичне заняття	Лабораторні заняття	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійна робота студента
22	22		Контрольна робота	46

Тема Питання	Лек. год.	ПрЗ год.	Літ-ра	Звіт-ть студ.
Модуль 1				
Предмет і завдання курсу. Політичні та правові вчення в Стародавньому світі та у Середньовіччі				
Змістовий модуль 1. «Історія політичних та правових вчень» як наука та навчальна дисципліна.				
Політичні та правові вчення у Стародавньому світі та у Середні віки				
1. «Історія політичних та правових вчень» як наука та навчальна дисципліна. Становлення політичних і правових поглядів у державах Стародавнього світу. 1.1. Предмет, термінологічний апарат та методи дослідження історії політичних та правових вчень. 1.2. Політико-правові вчення Стародавньої Індії (брахманізм, буддизм, «Артхашастра»). 1.3. Політико-правові ідеї Стародавнього Китаю (Конфуцій, Лао Цзи, Мо Цзи, легісти). 1.4. Політико-правові теорії Стародавньої Греції (Гомер, Гесіод, «сім мудреців», піфагорійці, Демокрит, софісти, Сократ, Платон, Аристотель, епікурейці, стоїки, Полібій). 1.5. Державно-правові вчення Стародавнього Риму (Цицерон, римські стоїки, римські юристи).	2	2	Антологія мирової правової мислі: В 5-ти т. М.: Мисль, 1999. Т. 1: Античність. Восточні цивілізації. 750 с. Зозуля Є.В., Туренко О.С., Іванов І.В. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. Херсон: «Олді-Плюс», 2018. С. 4-40. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112035/mod_resource/content/1/posibnik_zozulia.pdf (дата звернення: 01.08.2019). Історія вчень про державу і право: підручник. За ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х. : Право, 2009. С. 7-47. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/IVDP_Demidenko_2009.pdf (дата звернення: 01.08.2020). Історія вчень про право і державу: Хрестоматія. Уклад. Заг. ред. Г.Г.Демиденко. Харків: Право, 2005. 912 с. Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера: пер. з нім. За ред. проф. Е. Причепія. К.: Тандем, 2002. 584 с. Цицерон М.Т. Про державу. Про закони. Про природу богів. К.: Основи, 1998. 483 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Marcus_Cicero/Pro_derzhavu_Pro_zakony_Pro_pryrodu_bohiv/ (дата звернення: 01.08.2019).	
2. Політико-правові вчення Середніх віків. 2.1. Теократичні державно-правові вчення Західної Європи (Августин Аврелій, Фома Аквінський, еретичні вчення). 2.2. Середньовічна юридична думка (школи глосаторів, звичаєвого права, канонічного права). 2.3. Політико-правові вчення в країнах арабського Сходу. Суніти та шіїти. Абуан-Насром аль-Фарабі, Ібн Сіна, Ібн Рушд, Ібн Хальдун, аль-Маварді.	2	2	Аквінський Т. Коментарі до Аристотелевої «Політики». К.: Основи, 2000. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Akvinskyi_Toma/Komentari_do_Aristotelevoi_Polityky/ (дата звернення: 01.08.2019). Антологія мирової правової мислі: В 5-ти т. М.: Мисль, 1999. Т. 2: Європа V-XVII вв. 830 с. Вдовичин І., Вільчинська І., Перегуда Є. та ін. Історія політичної думки України: підручник. За заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. С. 18-32. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71600/mod_resource/content/1/Історія_політичної_думки_України_Підручник.pdf (дата звернення: 30.08.2019).	

<p>2.4. Становлення поглядів на державу і право в Київській Русі (Ларіон, Володимир Мономах, Нестор Літописець, Кирило Туровський, Данило Заточеник, «Слово о полку Ігоревім»).</p>			<p>Давня українська література. Переклади текстів XI-XIII ст. URL: http://izbornyk.org.ua/oldukr2/oldukr73.htm (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Зозуля Є.В., Туренко О.С., Іванов І.В. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. Херсон: «Олді-Плюс», 2018. С. 41-65. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112035/mod_resource/content/1/posibnik_zozulia.pdf (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Історія вчень про державу і право: підручник. За ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х. : Право, 2009. С. 48-61. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/IVDP_Demidenko_2009.pdf (дата звернення: 01.08.2020).</p> <p>Історія вчень про право і державу: Хрестоматія. Уклад. Заг. ред. Г.Г.Демиденко. Харків: Право, 2005. 912 с.</p> <p>Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. посібник / Упорядники М.Ф. Тарасенко, М.Ю. Русин, А.К. Бичко. К.: Либідь, 1993. С. 7-30. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Tarasenko_M/Istoriia_filosofii_Ukrainy_Khrestomatia/ (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера: пер. з нім. За ред. проф. Е. Причепія. К.: Тандем, 2002. 584 с.</p> <p>Мясоутов Ш.К. Основи мусульманського права: Навч. посібник. К.: Дорадо, 2002. 232 с.</p>	
---	--	--	---	--

Модуль 2

Політичні та правові вчення в часи Відродження, Реформації та Нового часу

Змістовий модуль 2. Західні політичні та правові вчення періоду Відродження, Реформації та Нового часу

<p>3. Політичні та правові вчення періоду Відродження, Нового часу та Просвітництва.</p> <p>3.1. Політико-правові концепції періоду Відродження. Політична доктрина Н. Макіавеллі. Концепція державного суверенітету Ж. Бодена. М. Падуанський про відносини держави, церкви і народу. Утопічний комунізм (Мор, Кампанелла).</p> <p>3.2. Протестантські концепції суспільного устрою (Лютер, Мюнцер, Кальвін). Контрреформація. Єзуїтські політико-правові ідеї.</p> <p>3.3. Державно-правові вчення Нового часу – Голандії (Гроцій, Спіноза), Англії (індепенденти, діггери, левелери, Гоббс, Лок).</p> <p>3.4. Правові та державницькі вчення представників французького (Вольтер, Дідро,</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>Антологія мирової правової думки: В 5-ти т. М.: Мысль, 1999. Т. 2: Європа V-XVII вв. 830 с. Т. 3: Європа. Америка: XVII-XX вв. 830 с. Т. 4: Росія: XI-XIX вв. 823 с.</p> <p>Гоббс Т. Левіафан, або Суть, будова і повноваження держави церковної та цивільної. К.: Дух і Літера, 2000. 606 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Thomas_Hobbes/Leviafan_abo_Sut_budova_i_povnovazhennia_derzhavy_tserkovnoi_ta_svitskoi.pdf? (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Зозуля Є.В., Туренко О.С., Іванов І.В. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. Херсон: «Олді-Плюс», 2018. С. 66-121. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112035/mod_resource/content/1/posibnik_zozulia.pdf (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Історія вчень про державу і право: підручник. За ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х. : Право, 2009. С. 62-85, 94-110, 127-137. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/IVDP_Demidenko_2009.pdf (дата звернення: 01.08.2020).</p> <p>Історія вчень про право і державу: Хрестоматія. Уклад. Заг. ред. Г.Г.Демиденко. Харків: Право,</p>	
---	----------	----------	--	--

<p>Гельвецій, Монтескьє, Руссо, Маблі, Бабеф), німецького (Пуфендорф, Гумбольдт, Вольф, Кант, Фіхте, Гегель, Фейербах, історична школа права) та італійського (Віко, Беккарія) Просвітництва.</p> <p>3.5. Політико-правові вчення в Росії (Філофей, Іван Грозний, протопоп Аввакум, ідеологія просвіченого абсолютизму, Карамзін, Сперанський).</p>			<p>2005. 912 с.</p> <p>Кампанелла Т. Місто Сонця. URL: https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3439 (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера: пер. з нім. За ред. проф. Е. Причепія. К.: Тандем, 2002. 584 с.</p> <p>Лютер Мартин. Время молчания прошло: Избранные произведения 1520—1526 гг. Пер. с нем., ист. очерк, комментарии Ю. А. Голубкина. Харьков: Око, 1992. 352 с.</p> <p>Мак'явеллі Н. Флорентійські хроніки. Державець. К.: Основи, 1998. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Machiavelli_Niccolo/Florentiiski_khroniky_Derzhavets.pdf? (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Руссо Ж.-Ж. Про суспільну угоду, або принципи політичного права. Пер. з фр. та ком. О. Хома. К: Port-Royal, 2001. 349 с. URL: http://litopys.org.ua/rousseau/rous.htm (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Спіноза Б. Теологічно-політичний трактат. К.: Фоліо, 2018. 416 с.</p>	
<p>4. Політико-правові вчення кінця XVIII – XIX ст.</p> <p>4.1. Політичні та правові вчення у США в період боротьби за незалежність (Франклін, Пейн, Гамільтон, Медісон, Адамс, Джеферсон).</p> <p>4.2. Позитивістські правові доктрини в Європі (Остін, Бергбом, Ієрінг, Есмен).</p> <p>4.3. Органічні вчення про державу і право (Спенсер).</p> <p>4.4. Психологічні концепції політики, держави і права (Ніцше).</p>	2	2	<p>Антология мировой правовой мысли: В 5-ти т. М.: Мысль, 1999. Т. 3: Европа. Америка: XVII-XX вв. 830 с.</p> <p>Безродний Є.Ф., Уткін О.І. Історія політичних вчень: Навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2006. С. 178-193. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bezrodnyi_Yevhen/Istoriia_politychnykh_vchen.pdf? (дата звернення: 01.08.2020).</p> <p>Зозуля Є.В., Туренко О.С., Іванов І.В. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. Херсон: «Олді-Плюс», 2018. С. 165-204. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112035/mod_resource/content/1/posibnik_zozulia.pdf (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Ієрінг Р. Боротьба за право. URL: https://zib.com.ua/ua/1397-borotba_za_pravo.html (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Історія вчень про державу і право: підручник. За ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х. : Право, 2009. С. 121-126, 171-173. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/IVDP_Demidenko_2009.pdf (дата звернення: 01.08.2020).</p> <p>Історія вчень про право і державу: Хрестоматія. Уклад. Заг. ред. Г.Г.Демиденко. Харків: Право, 2005. 912 с.</p> <p>Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера: пер. з нім. За ред. проф. Е. Причепія. К.: Тандем, 2002. 584 с.</p> <p>Кормич А.І. Історія вчень про державу і право: Навч. посібник. К.: Правова єдність, 2009. С. 115-127, 166-178. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8497/Kormych_Istoriya%20vchen_2009.pdf?sequen</p>	

			се=1 (дата звернення: 01.08.2020). Марчук В. П. Соціологічні теорії права в Німеччині: Історія і сучасність. Чернівці: ЧДУ ім. Ю.Федьковича, 1998. 128 с.	
5. Політико-ідеологічні напрями в Західній Європі XIX ст. 5.1. Державно-правова ідеологія лібералізму (Бентам, Міль, Констан, Токвіль). 5.2. Політико-правова ідеологія консерватизму (Берк, де Местр, де Бональд, Галлер). 5.3. Утопічний соціалізм (Сен-Сімон, Фур'є, Оуєн). 5.4. Політико-правові концепції марксизму (Маркс) та соціал-демократії (Каутський, Бернштейн). 5.5. Держава і право у вченнях анархізму (Прудон, Штірнер, Бакунін).	2	2	Зозуля Є.В., Туренко О.С., Іванов І.В. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. Херсон: «Олді-Плюс», 2018. С. 165-204. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112035/mod_resource/content/1/posibnik_zozulia.pdf (дата звернення: 01.08.2019). Історія вчень про державу і право: підручник. За ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х. : Право, 2009. С. 138-150, 161-170. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/IVDP_Demidenko_2009.pdf (дата звернення: 01.08.2020). Історія вчень про право і державу: Хрестоматія. Уклад. Заг. ред. Г.Г.Демиденко. Харків: Право, 2005. 912 с. Історія вчень про державу і право. Частина 3. Політико-правова думка XIX-XX століть: хрестоматія. Уклад. В.В. Сухонос. Суми: ДВНЗ «УАБСНБУ», 2010. С. 23-72. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112018/mod_resource/content/1/IPPV_khrestomatiia_Sukhono s.pdf (дата звернення: 01.08.2019). Консерватизм: антологія. Упор. О. Проценко. К.: Смолоскип, 2008. 820 с. URL: https://www.twirpx.com/file/995068/ (дата звернення: 01.08.2019). Лібералізм: Антологія. 2-ге вид. Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. К.: ВД «Простір», «Смолоскип», 2009. XXXII + 1128 с. URL: https://www.twirpx.com/file/1016950/ (дата звернення: 01.08.2019). Націоналізм : антологія. Наук. т-во ім. В'ячеслава Липинського; упоряд. О. Проценко, В. Лісовий ; літ. ред. Л. Білик. Київ: Смолоскип, 2000. 858 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000383 (дата звернення: 01.08.2019). Токвіль А. де Про демократію в Америці. К.: Всесвіт, 1999. URL: http://litopys.org.ua/tocq/toc.htm (дата зверненн: 01.08.2019). Штірнер М. Единственный и его собственность. Харьков: Основа, 1994. 560 с. URL: http://library.khpg.org/files/docs/1465127459.pdf (дата звернення: 01.08.2019).	
Змістовий модуль 3. Політичні та правові вчення періоду Відродження, Реформації та Нового часу в Україні				
6. Етапи становлення політико-правових вчень в Україні.	2	2	Вдовичин І., Вільчинська І., Перегуда Є. та ін. Історія політичної думки України: підручник. За заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000,	

<p>6.1. Політико-правові ідеї часів Відродження (Котермак-Дрогобич, Оріховський-Роксолан) та Реформації (Вишеньський, Філалет, Скарга, Смотрицькі, Гізель, Борецький, Верещинський та ін.).</p> <p>6.2. Політико-правові ідеї періоду національної революції XVII ст. (Хмельницький, Виговський, Немирич) та Гетьманщини (Орлик, Величко, Грабянка, Прокопович, Яворський).</p> <p>6.3. Початок концептуалізації природних прав в епоху Просвітництва (Десницький, Козельський, Козачинський). «Автономістські» течії у політичній думці (Котляревський, Полетика, Капніст, декабристи).</p> <p>6.4. Розвиток політичної думки України в середині та др. пол. XIX ст. (Костомаров, Андрузький, Драгоманов та ін.).</p> <p>6.5. Політична історіософія М. Грушевського. Політико-правові ідеї на зламі століть в Західній Україні (Франко, Бачинський) та Наддніпрянщині (Леся Українка, Антонович, Порш, Меленевський, Міхновський). Ліберальні правові ідеї (Кістяківський).</p>		<p>2017. С. 41-161. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71600/mod_resource/content/1/Історія політичної думки України Підручник.pdf (дата звернення: 30.08.2019).</p> <p>Гоменюк З.П. Філософський зміст функціонування правової держави у державознавчій теорії Б. Кістяківського. URL: http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/aug/5897/vnulpurn201684560.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Драгоманов М.П. Чудацькі думки про українську національну справу. 3-тє вид. Київ: [Криниця]; Друкарня А.І. Гросмана, 1913. 159 с. URL: http://www.rare.univ.kiev.ua/ukr/showbook/showbook.php?0388153 (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Зозуля Є.В., Туренко О.С., Іванов І.В. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. Херсон: «Олді-Плюс», 2018. С. 251-295. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112035/mod_resource/content/1/posibnik_zozulia.pdf (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Історія вчень про право і державу: Хрестоматія. Уклад. Заг. ред. Г.Г.Демиденко. Харків: Право, 2005. 912 с.</p> <p>Історія Української Конституції. Упоряд. А.Г. Слюсаренко, М.В. Томенко, С.П. Головатий. К.: Право, 1997. С. 7-84. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21IID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=00004586 (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Капніст В. Про автономію України. URL: http://studies.in.ua/ru/soc-pol-i-prav-mnenie-ukrainy-seminary/4164-vasil-kapnst-pro-avtonomyu-ukrayini.html (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Літопис Гадяцького полковника Григорія Грабянки. URL: http://litopys.org.ua/grab/hrab.htm (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Множинська Р.В. Українські мислителі XIX-XX ст. Хрестоматія: навчальний посібник. К.: КНУТД, 2015. С. 40-240. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71602/mod_resource/content/1/Українські мислителі 19-29 ст. Хрестоматія.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Прокопович Ф. Правда воли монаршей. URL: http://museumreforms.ru/load-document/nojs/13642 (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Самійло Величко. Літопис. URL: http://litopys.org.ua/velichko/vel.htm (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Терлюк І.Я., Флис І.М. Політико-правова доктрина козацького державотворення: нарис історії української державної ідеї. Львів: Вид-во Тараса Сороки, 2008. 300 с.</p>	
---	--	---	--

			Тиса Р. Короткий нарис українського марксизму. <i>Українська правда. Історична правда</i> . URL: https://www.istpravda.com.ua/articles/2012/05/1/79170/ (дата звернення: 01.08.2019). Франко І.Я. Що таке поступ? URL: http://shron2.chtyvo.org.ua/Franko/Scho_take_postup7.pdf (дата звернення: 05.01.2020).	
--	--	--	--	--

Модуль 3

Політичні та правові вчення у Новітній час

Змістовий модуль 4. Політичні та правові вчення в регіонах світу

7. Основні напрями політико-правової думки кінця XIX – XX ст. 7.1. Неокантіанські доктрини держави і права (Штаммлер, Коген, Раддбрух, Кюль, Оллеро). 7.2. Психологічна школа права (Л.Петражицький). 7.3. Політико-юридичний інституціоналізм (Оріу, Сорокін). Теорії елітаризму (Моска, Парето, Міхельс) та бюрократії (Вебер). 7.4. Державно-правові теорії соціологічного (Гумплович, Ерліх, Паунд, Левеллін, Гурвич) та позитивістського (Сліпнек, Дюгі, Кельзен, Харт, Луман) спрямування та їх трансформація. 7.5. Екзистенціалістська (Фехнер, Майхофер), феноменологічна (Гусерль, Вельцель, Райнах), герменевтична (Кауфман), онтологічна (Марчич) концепції права. 7.6. Політико-правові концепції технократизму (Дюверже, Скотт). 7.7. Постмодерністські концепції (Белл, Фуко, Бурдьйо). 7.8. Неоінституціоналістські концепції політико-правового розвитку (Норт, Тіллі, Скокпол та ін.).	4	4	Антологія мирової правової думки: В 5-ти т. М.: Мысль, 1999. Т. 3: Європа. Америка: XVII-XX вв. 830 с. Т. 5: Росія: кінець XIX-XX вв. 829 с. Вебер М. Соціологія. Загально історичні аналізи. Політика. К.: Основи, 1998. 532 с. Зозуля Є.В., Туренко О.С., Іванов І.В. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. Херсон: «Олді-Плюс», 2018. С. 205-250. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112035/mod_resource/content/1/posibnik_zozulia.pdf (дата звернення: 01.08.2019). Історія вчень про державу і право: підручник. За ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х. : Право, 2009. С. 222-252. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/IVDP_Demidenko_2009.pdf (дата звернення: 01.08.2020). Історія вчень про право і державу: Хрестоматія. Уклад. Заг. ред. Г.Г.Демиденко. Харків: Право, 2005. 912 с. Кормич А.І. Історія вчень про державу і право: Навч. посібник. К.: Правова єдність, 2009. С. 184-203. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8497/Kormych_Istoriya%20vchen_2009.pdf?sequence=1 (дата звернення: 01.08.2020). Класика політичної думки від Платона до Макса Вебера: пер. з нім. За ред. проф. Е. Причепія. К.: Тандем, 2002. 584 с. Марчук В. П. Соціологічні теорії права в Німеччині: Історія і сучасність. Чернівці: Чернів. держ. ун-т ім. Ю.Федьковича, 1998. 128 с. Штаммлер Р. Сущность и задачи права и правоведения. СПб., 1908. URL: https://tr.b-ok.xyz/book/3124331/b83f3b (дата звернення: 01.08.2019).	
8. Політико-ідеологічні течії XX ст. 8.1. Концепції тоталітарної держави (Ленін, Троцький, Сталін, Джентіле, Розенберг, Шмітт). 8.2. Доктрини демократичного соціалізму (Каутський, Блюм), етичного соціалізму (Айхлер).	2	2	Безродний Є.Ф., Уткін О.І. Історія політичних вчень: Навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2006. С. 367-412. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bezrodnyi_Yevhen/Istoriia_politychnykh_vchen.pdf ? (дата звернення: 01.08.2020). Історія вчень про державу і право: підручник. За ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х. : Право, 2009. С. 224-226. URL:	

<p>8.3. Теорії плюралістичної демократії (Ласкі, Бентлі, Даль), держави загального благоденства (Мюрдаль, Крозьє), справедливості (Роулз) та їх трансформація.</p> <p>8.4. Неоліберальні (фон Гайєк) та неоконсервативні концепції політики та права.</p> <p>8.5. Політико-правові ідеї в Китаї (Сунь Ят-Сен, Мао Цзедун, Ден Сяопін).</p> <p>8.6. Політичний іслам (аль-Банна, аль-Кардаві, Джемаль).</p>			<p>http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/IVDP_Demidenko_2009.pdf (дата звернення: 01.08.2020).</p> <p>Історія вчень про право і державу: Хрестоматія. Уклад. Заг. ред. Г.Г.Демиденко. Харків: Право, 2005. 912 с.</p> <p>Історія вчень про державу і право. Частина 3. Політико-правова думка XIX-XX століть: хрестоматія. Уклад. В.В. Сухонос. Суми: ДВНЗ «УАБСНБУ», 2010. С. 73-89, 126-173. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112018/mod_resource/content/1/IPPV_khrestomatiia_Sukhono_s.pdf (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Консерватизм: антологія. Упор. О. Проценко. К.: Смолоскип, 2008. 820 с. URL: https://www.twirpx.com/file/995068/ (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Лібералізм: Антологія. 2-ге вид. Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. К.: ВД «Простір», «Смолоскип», 2009. XXXII + 1128 с. URL: https://www.twirpx.com/file/1016950/ (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Мясоутов Ш.К. Основи мусульманського права: Навч. посібник. К.: Дорадо, 2002. 232 с.</p> <p>Націоналізм : антологія. Наук. т-во ім. В'ячеслава Липинського; упоряд. О. Проценко, В. Лісовий ; літ. ред. Л. Білик. Київ: Смолоскип, 2000. 858 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000383 (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Роулз Д. Теория справедливости. URL: https://gtmarket.ru/library/basis/6642 (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Хайєк Ф.А. Почему я не консерватор. URL: https://old.inliberty.ru/library/153-rochemu-ya-nenbspkonservator (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Штурмак Н. Мусульманське праворозуміння та ісламська доктрина в сучасних країнах: їх диференціація. Право України. 2009. №7. С. 112-117. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112017/mod_resource/content/1/Shturmak_musulmanske_pravorozuminnia.pdf (дата звернення:01.08.2019).</p>	
Змістовний модуль 5. Політичні та правові концепції в Україні у Новітній час				
<p>9. Політичні та правові ідеї в Україні ХХ ст.</p> <p>9.1. Політико-правова думка в період I світової війни та національної революції 1917-1921 рр. Ідеї Центральної Ради, Гетьмана Скоропадського. Державницькі ідеї С. Петлюри. Націонал-комунізм (Мазлах, Шахрай).</p> <p>9.2. Політико-правові ідеї міжвоєнного періоду в УСРР.</p>	4	4	<p>Адамський та ін. Українська державність у ХХ столітті (Історико-політологічний аналіз). К.: Політична думка, 1996. 435 с. URL: http://litopys.org.ua/ukrxx/zmist.htm (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Бандера С. Перспективи української революції. URL: http://mnk.org.ua/media/filer_public/a8/07/a8074b89-8f8b-4a07-bfc7-41aa6e40353a/stepan-bandera-perspektvyu-ukrajinskoji-revoljutsiji_.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Бочковський О.-І. Вступ до націології. 1937.</p>	

<p>Більшовицька концепція (Ленін, Троцький, Сталін). «Націонал-ухильництво» (Скрипник, Хвильовий, Шумський, Лапчинський).</p> <p>9.3. Політико-правові ідеї української еміграції. Розвиток політико-правової науки (Бочковський, Дністрянський, Старосольський, Лашенко). Становлення націоналістичних (Донцов, Сціборський та ін.), консервативних (Липинський, Кучабський) та націонал-демократичних доктрин.</p> <p>9.4. Ідейно-політична динаміка в керівництві УРСР повоєнного періоду (Шелест, Щербицький). Ідейний потенціал дисидентського руху (Дзюба, Лук'яненко, Чорновіл).</p> <p>9.5. Націоналістичні та ліберальні течії в повоєнній еміграції (Полтава, Дяків, Ребет, Лисяк-Рудницький).</p> <p>9.6. Доктринальний аспект розвитку політико-правової думки в період перебудови та в незалежній Україні.</p>		<p>URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Bochkovskyi_Olherd-Ipolyt/Vstup_do_natsiolohii/ (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Вдовичин І., Вільчинська І., Перегуда Є. та ін. Історія політичної думки України: підручник. За заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. С. 262-607. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71600/mod_resource/content/1/Історія політичної думки України Підручник.pdf (дата звернення: 30.08.2019).</p> <p>Гринько Г. Шумський О. Статті. Промови. Документи. К., 2015. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Hryenko_Hryhorii/Statti_Promovy_Dokumenty.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Дзюба І. Інтернаціоналізм чи русифікація. URL: http://litopys.org.ua/idzuba/dz.htm (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Дяків О. Про наш демократизм. URL: https://bandera.lviv.ua/osyp-djakiv-hornovyj-pro-nash-demokratyzm/ (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Історія вчень про державу і право: підручник. За ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х. : Право, 2009. С. 205-221. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/IVDP_Demidenko_2009.pdf (дата звернення: 01.08.2020).</p> <p>Історія вчень про право і державу: Хрестоматія. Уклад. Заг. ред. Г.Г.Демиденко. Харків: Право, 2005. 912 с.</p> <p>Історія України : Хрестоматія. Упоряд. В.М. Литвин. К. : Наук, думка, 2013. С. 528-535, 542-543, 598-613, 663-673, 688-689, 721-723, 749-750, 758-760, 863-864, 870-874, 888-889, 924-926, 934-937, 966-967, 980-981. URL: http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2579#section-1 (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Історія Української Конституції. Упоряд. А.Г. Слюсаренко, М.В. Томенко, С.П. Головатий. К.: Право, 1997. С. 85-437. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=00004586 (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. посібник / Упорядники М.Ф. Тарасенко, М.Ю. Русин, А.К. Бичко. К.: Либідь, 1993. С. 434-464, 510-541. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Tarasenko_M/Istorii_a_filosofii_Ukrainy_Khrestomatia/ (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Курас І.Ф. Етнополітика: історія та сучасність. Статті, виступи, інтерв'ю 90-х років. К.: ППІЕНД, 1999. 656 с.</p> <p>Лашенко Р. Лекції по історії українського права. Кн. 1. URL: http://diasporiana.org.ua/wp-</p>	
---	--	---	--

		<p>content/uploads/books/3471/file.pdf. Кн. 2. URL: http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/3471/file.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. Вид. 2-е. Упоряд. Я. Грицак. Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика Канадського інституту українських студій Альбертського університету. К.: Дух і Літера, 2019. Т. 1. 632 с. Т. 2. 624 с.</p> <p>Лук'яненко Л. Національна ідея і національна воля. К.: МАУП, 2003. 296 с.</p> <p>Мазлах С., Шахрай В. До хвили (Що діється на Україні і з Україною). URL: http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/1058/file.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Макимець Б.В. Концепція організованої демократії Петра Федуна («Полтави»). <i>Прикарпатський вісник НТШ</i>. Думка. 2013. №3. С. 278-284. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_2013_3_30 (дата звернення: 01.08.2019).</p> <p>Множинська Р.В. Українські мислителі XIX-XX ст. Хрестоматія: навчальний посібник. К.: КНУТД, 2015. С. 240-330. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71602/mod_resource/content/1/Українські мислителі 19-29 ст. Хрестоматія.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Ніколаєнко Н.В. Ідеї солідаризму в політико-правовій спадщині В. Винниченка. <i>Право і суспільство</i>. 2014. №5-2. С. 43-48. URL: http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2579#section-2 (дата звернення: 19.01.2020).</p> <p>Ребет Л. Теорія нації. URL: http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/21126/file.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Старосольський В. «Криза» конституційної держави. <i>Вибори та демократія</i>. 2005. №4(6). С. 56–65.</p> <p>Сціборський М. Націократія. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Stsiborskyi/Natsiokratia.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Україна XX ст.: суспільно-політичні моделі національної держави (державницька ідеологія та програмні засади провідних українських політичних партій і громадсько-політичних об'єднань) / П. П. Гай-Нижник (керівник проекту, упоряд. і наук. ред.); авт. кол.: П. П. Гай-Нижник, С. І. Губський, А. В. Іванець, І. Й. Краснодемська, Д. В. Толочко, Т. М. Швидченко, Т. М. Шевченко. К., 2018. 705 с. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Shevchenko_Tetiana/Ukraina_KhKh_st_suspilno-politychni_modeli_natsionalnoi_derzhavy_derzhavnytska_ideolohiia_ta_prohram/ (дата звернення: 01.12.2019).</p> <p>Український націоналізм: Антологія. Т. 1. Упор. В. Рог. Київ: Українська видавнича спілка ім.</p>	
--	--	--	--

		<p>Юрія Липи, 2009. 384 с. URL: http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2579#section-2 (дата звернення: 20.12.2019).</p> <p>Український націоналізм. Антологія. Т. 2. Упор. В. Рог. Київ: Українська Видавнича Спілка ім. Юрія Липи, 2011. 352 с. URL: http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2579#section-2 (дата звернення: 20.12.2019).</p> <p>Федун (Полтава) П. Концепція Самостійної України. Т. 1. Твори. Львів, 2008. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Fedun-Poltava/Kontseptsiia_Samostiinoi_Ukrainy_Tom_1_Tvory.pdf (дата звернення: 05.01.2020).</p> <p>Чорновіл В. Лихо з розуму. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Chornovil_Viacheslav/Lykho_z_rozumu/. (дата звернення: 05.01.2020).</p>
--	--	---

Лабораторне: Не передбачено НП.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота.

Тематика індивідуальних завдань та контрольних робіт (на вибір студентів)

- Основні етапи становлення та розвитку політико-правових вчень.
- Брхманізм та буддизм: порівняльний аналіз.
- Політико-правові ідеї Конфуція.
- Політико-правові погляди Мо-Цзи.
- Політичні та правові вчення римських юристів.
- Августин Блаженний про державу і право.
- Схоластичне тлумачення держави і права.
- Становлення мусульманських державно-правових ідей.
- Політико-правові ідеї Київської Русі.
- Ідеї державної єдності у письмових пам'ятках політичної думки давньоруського періоду.
- Образ політичної влади та правителя у письмових пам'ятках політичної думки давньоруського періоду.
- Державно-правові погляди Петра Могили.
- Відродження, Реформація та політико-правові погляди гуманізму.
- Політичні та правові погляди Н. Макиавеллі.
- Утопізм Т. Мора і Т. Кампанелли.
- Роль братських шкіл (XVI – XVII ст.ст.) у розвитку суспільно-політичної думки України.
- Погляди полемістів XVI – XVII ст. на майбутнє української Церкви.
- Проуніатська концепція Петра Скарги.
- Соціально-політичний ідеал Івана Вишенського.
- Політична доктрина Гетьмана Богдана Хмельницького.
- Політичні ідеї І. Виговського та Ю. Немирича та їх реалізація.
- Конституція П. Орлика як втілення ідей української державності.
- Апологетика абсолютизму в творчості С. Яворського та Ф. Прокоповича.
- Етико-гуманістична концепція Г.Сковороди.
- Вчення Г. Гроція про право і державу.
- Політико-правове вчення Т. Гобса.
- Вчення Д. Локка про державу і право.
- Політико-правова ідеологія Української гетьманської держави.
- Ж. Л. Монтеск'є про державу і право.
- Політико-правова ідеологія Великої французької буржуазної революції.
- І. Кант та Г. Гегель про політику і право.
- Консервативний напрям політико-правових вчень.
- Ліберальний напрям політико-правових вчень.
- Соціалістичні, комуністичні та соціал-демократичні концепції держави і права.
- Анархістські концепції держави і права П. Прудона, М.Штірнера, М. Бакуніна.
- Православ'я, самодержав'я, народність – офіційна доктрина монархії в Російській імперії.
- Особливості політичної думки України періоду розвитку капіталізму та національного відродження XIX ст.
- Політичні ідеї автономістів поч. XIX ст. В. Полетика, В. Капніст та ін.
- Політичні ідеї масонства і декабристського руху в Україні на поч. XIX ст.
- Проблеми державно-політичного устрою у програмних документах Кирило-Мефодіївського товариства.

Автономно-федералістичні концепції М. Костомарова і М. Драгоманова: порівняльний аналіз.
 Політичний світогляд Т. Шевченка.
 Еволюція політичних поглядів П. Куліша.
 Федералізм та «громадівський соціалізм» М. Драгоманова.
 Політико-правові погляди М. Грушевського.
 Соціалістичні ідеї у Наддніпрянській Україні поч. ХХ ст. – досягнення й суперечності.
 М.Грушевський і проблеми державотворення в Україні.
 Політичний модернізм Л.Українки.
 Теоретичні дискусії з національного питання в українській соціал-демократії поч. ХХ ст.
 Зародження українського націоналізму. «Братство Тарасівців». М. Міхновський. «Самостійна Україна».
 Ліберальні традиції політичної думки в Україні (1880-ті – 1910-ті рр.).
 Загальноросійські ідейно-політичні течії та ідейно-політичні течії національних меншин в Україні на поч. ХХ ст.
 Еволюція політичних поглядів І. Франка. Народження націонал-демократії.
 Перша світова війна у політичних концепціях національно-визвольного руху.
 Універсали Центральної Ради України, державні документи УНР та Гетьманської Держави як документи політичної думки України.
 Український консерватизм 1900-тих – 1920-тих рр.
 Комуністичні та націонал-комуністичні ідеї в Україні в період національної революції 1917-1921 рр. та у 1920-тих рр.
 Націологія О. Бочковського.
 Політичні ідеї В. Старосольського.
 Основні етапи становлення українського націоналізму у 1890-тих – 1930-тих рр.
 Теоретичні концепції націоналізму 1920-тих – 1930-тих рр.
 ОУН та еволюція її політичної платформи.
 Інтегральний націоналізм Д. Донцова.
 Політичні принципи та ідеологія Степана Бандери.
 Політичні ідеї А. Шептицького.
 Політичні ідеї в Радянській Україні після Другої світової війни.
 Політична думка національно-визвольного руху за радянських часів.
 Політична наука і освіта в сучасній Україні.

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Самостійна робота студента:

1. Лекції – 4 год.
2. Практичні заняття – 12 год.
3. Індивідуальне завдання (реферат) – 8 год.
4. Підготовка до іспиту – 22 год.

17) Іспит.

Питання екзаменаційних білетів:

Загальна характеристика політико-правової ідеології епохи Відродження і Реформації.
 Політична доктрина Ніколо Макіавеллі.
 Політичні і правові ідеї Реформації (Мартін Лютер, Томас Мюнцер, Жан Кальвін).
 Вчення Жана Бодена про державу.

Політико-правова ідеологія в Стародавньому Китаї. Етико-політичні погляди Конфуція. Даосизм.
Політико-правова ідеологія раннього європейського соціалізму (Томас Мор, Томазо Кампанелла).
Загальна характеристика політико-правової ідеології у Стародавній Греції.
Загальна характеристика розвитку російської політико-правової думки. Характеристика основних етапів розвитку. Спрямованість і зміст.
Погляди софістів на державу та право.
Вчення Гуго Гроція та Бенедикта Спінози про право і державу.
Платон про державу та право.
Аристотель про державу та право.
Основні напрямки англійської політико-правової думки Нового часу.
Стоїки про державу та право.
Політико-правова доктрина Томаса Гоббса.
Праворозуміння радянського періоду (С.Кечекьян, В.Нерсисянц та ін).
Політико-правове вчення Джона Локка.
Політико-правова доктрина солідаризму (Леон Дюгі).
Загальна характеристика основних напрямків політичної і правової думки у Давньому Римі.
Загальна характеристика політико-правової ідеології епохи Просвітництва (кінець XVII – XVIII ст.).
Вчення Цицерона про державу і право.
Природно-правові вчення в Німеччині XVII-XVIII ст.
Сучасний позитивізм: аналітична юриспруденція (Герберт Харт).
Політико-правові погляди римських стоїків (Марк Аврелій Антонін).
Політико-правова думка в Італії XVII–XVIII ст. Правова теорія Чезаре Беккарія.
Позитивістський нормативізм Ганса Кельзена.
Політико-правова доктрина Шарля-Луї Монтеск'є.
Політико-правова доктрина Жан Жака Руссо.
Політико-правове вчення Фоми Аквінського.
Французький соціалізм епохи Просвітництва (Мол'є, Мореллі, де Маблі).
Політико-правове вчення Марсілія Падуанського.
Політико-правова ідеологія Великої французької революції (конституціоналісти, жирондісти, якобінство, Марат, Робесп'єр і Бабеф).
Загальна характеристика і основні напрямки американської політико-правової ідеології XVII–XIX ст.
Формування і розвиток мусульманської політико-правової думки. Коран як джерело мусульманського права.
Вчення Іммануїла Канта про державу і право.
Соціологічна юриспруденція: Євген Ерліх.
Вчення Г.В.Ф. Гегеля про державу і право.
Школа «реального права» (Джером Френк, К.Ллелвеллін та концепція соціального права» Г. Гурвича).
Історична школа права (Г.Гуго, Ф.Карл Савін'ї, Г.Пухта).
Психологічна теорія права Л.Петражицького.
Політико-правова ідеологія лібералізму (Д.Бентам, Д.С.Мілль, В.Гумбольдт, Л.Штейн).
Фашистська політико-правова ідеологія (Т.Гаєринг, В.Шмідт, К.Шмітт, А.Розенберг).
Політико-правове вчення Огюста Конта.
Юридичний позитивізм (Джон Остін).
Політико-правова ідеологія анархізму (Прудон, Штірнер).
Політико-правова ідеологія утопічного соціалізму (де Сен-Симон, Фур'є, Оуєн).
Політико-правове вчення марксизму.
Юридичний позитивізм другої половини XIX ст. (Карл Бергбом і Пауль Лабанд), ліберальний позитивізм Адемара Есмєна.
Соціологічне праворозуміння другої половини XIX ст. (Р.Ієрінг).
Політико-правова доктрина Фрідріха Ніцше.
Проблематика політичної думки давньоруського періоду.
Іларіон «Слово про закон і благодать».
Політико-правові ідеї «Повісті минулих літ».
Соціально-політичний зміст «Слова о полку Ігоревім».
Політико-правова думка епохи Відродження. Політична концепція С. Оріховського-Роксолана. «Про природне право». «Напучення польському королеві Сигізмунду Августу».
Особливості політико-правової думки України періоду Реформації.
Політико-правовий зміст полемічної літератури. І. Вишенський, П. Скарга, Х. Філалет, Г. Смотрицький, М. Смотрицький, І. Гізель.
Проуніатська концепція Петра Скарги.
Політико-правова доктрина Гетьмана Богдана Хмельницького.

Політико-правові ідеї І. Виговського та Ю. Немирича.
 Конституція П. Орлика як втілення ідей української державності.
 Розвиток державницьких поглядів у «літературі канцеляристів» (С. Величко, Г. Грабянка та ін.).
 Києво-Могилянська академія та її роль у суспільно-політичній думці України. П. Могила, І. Борецький, З. Копистянський.
 Апологетика абсолютизму в творчості С. Яворського та Ф. Прокоповича.
 Політико-правова думка України епохи Просвітництва. С. Десницький, Я. Козельський, В. Каразин, Г. Сковорода та ін.
 Особливості політико-правової думки України періоду національного відродження XIX ст.
 Політико-правові ідеї автономістів поч. XIX ст. В. Полетика, В. Капніст та ін.
 Державно-правові ідеї масонства і декабристського руху в Україні на поч. XIX ст.
 Державно-правові ідеї Кирило-Мефодіївського Товариства.
 Політико-правові погляди М. Костомарова.
 Проекти Конституції Г. Андрузського,
 Федералізм та «громадівський соціалізм» М. Драгоманова.
 Політична історіософія М. Грушевського.
 Політичний модернізм Л.Українки.
 Теоретичні дискусії з національного та державно-правового питань в українській соціал-демократії поч. XX ст.
 Політико-правові ідеї раннього українського націоналізму. «Братство Тарасівців». М. Міхновський. «Самостійна Україна».
 Ліберальні течії політико-правової думки України. Б. Кістяківський.
 Ідейно-політичні течії серед українців Галичини в другій половині XIX ст.
 Політико-правова доктрина Ю. Бачинського. «Україна Irredenta».
 Еволюція політико-правових поглядів І. Франка. Народження націонал-демократії.
 Універсали Центральної Ради України, державні документи УНР та Гетьманської Держави як документи політико-правової думки України.
 Український консерватизм. В. Липинський. В. Кучабський.
 Державно-правові ідеї націонал-комунізму. С. Мазлах, В.Шахрай.
 Націологія О. Бочковського.
 Політичні ідеї В. Старосольського.
 Ідеї правової держави С. Дністрянського.
 Основні ідейні течії українського націоналізму міжвоєнної доби. Д. Донцов, М. Сціборський, Ю. Липа, С. Ленкавський.
 Інтегральний націоналізм Д. Донцова.
 Політико-правова концепція С. Бандери. Документи ОУН як пам'ятки політичної думки України.
 Документи Української Головної Визвольної Ради та вироблення демократичних засад національно-визвольного руху.
 Політико-правові ідеї в Радянській Україні після Другої світової війни.
 Політико-правові ідеї дисидентського руху у післявоєнний період. І. Дзюба, Л. Лук'яненко, В. Чорновіл, П. Григоренко, В. Стус та ін.
 Основні центри та основні напрями розвитку політичної та правової науки в Україні після проголошення державної незалежності.

Розподіл балів

Поточне оцінювання та самостійна робота					ІЗ	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
М1	М2		М3				
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5			
10	10	10	10	10	20	30	100

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводить інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів на початку вивчення дисципліни.

2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

5. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

6. Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове зняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цієї мети індивідуальне завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять висновки з нарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференцій та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Політика щодо відвідування

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПН документ, який засвідчує ці причини.

2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

19) Робоче навантаження студента, необхідне для досягнення результатів навчання		
№	Форма заняття	Кількість годин аудиторні СРС
1.	Лекція	22/4
2.	Практичне заняття	22/12
3.	Лабораторні заняття	
4.	КП/КР/РГР/Контр.роб.	1 Контрольна робота/8
5.	Форма контролю	Іспит /22
	Всього годин	44/46
20) Сума всіх годин:		90
21) Загальна кількість кредитів ECTS		3,0
22) Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:		44 (1,47)
23) Кількість необхідних годин (кредитів ECTS) СРС для забезпечення аудиторного навантаження:		46(1,53)
24) Кількість годин (кредитів ECTS) СРС, забезпечених навчальним планом:		46 (1,0)
25) Примітки:		
26) Розробник syllabusу: проф. Перетух С.В., доц. Сторон В.В., доц. Місержи С.Д.		

Сторон В.В.
 Професор кафедри
 Економіки та права

Затверджено: *Сторон В.В.*
 Голова виконавчого комітету